

แสงจันทร์รำไรที่ส่องผ่านหน้าต่างทรงสูงติดลูกกรงเหล็ก และผ้า
ม่านใสที่สะท้อนแสงแวววาวตามสายลมที่พัดมาจากทะเล กระทบกับกริชเปลือย
คมที่วางเด่นอยู่บนโต๊ะไม้มะเกลือประดับมุกแบบจีนตรกริมหน้าต่าง ในห้องที่มี
เพียงแสงสลัวจากดวงไฟแรงเทียนต่ำในโถ๊ะแก้วสีเขียวชุ่นซึ่งห้อยจากเพดาน
กลางห้อง -- เสียงลมที่แรงขึ้นกระทบผ้าม่าน และแหวกชายให้เผยออกกว้าง ทำให้
แสงของดวงจันทร์คืนเพ็ญสาดลงมาที่ตากกริชหรือใบกริชเต็มที...เหล็กเนื้อดี
ที่ประกอบด้วยส่วนผสมพิเศษและผ่านการรังสรรค์จากช่างฝีมือเยี่ยมเป็น
ประกายระริก ขณะที่แสงสีนวลโลมไล้ไปตามลูกที่หยักคดทั้ง 11 หยัก และ
ลวดลายดอกไม้ดอกเล็ก ๆ ที่จำหลักอย่างวิจิตรราวจิตรกรรมชั้นเอก จากโคน
ที่กว้างสู่ส่วนปลายที่เรียวแหลม ความยาวประมาณ 9 นิ้ว ฮูลูหรือหัวกริช
ทำด้วยงาช้างแกะสลักเป็นรูปหัวกรูดา ควั่นด้วยเส้นเงิน -- การดูนั้นมืดดวงตาที่
ถลิ่งถลนประหนึ่งจะเพ่งมองดูผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของคมกริช จะอวยปากใหญ่จุ่ม
ส่ายยิ้มอย่างเยาะหยันผู้ปราชัย ลมพลิวมาอีกครั้งโซยกลิ่นที่ราวอบร่ำด้วย
เครื่องหอมของใบกริช ทั้งเหมือนจะกลบกลิ่นกลิ่นเลือดสด ๆ ที่หยดจากปลาย
กริชลงบนโต๊ะ!

“เป็นไงบ้างคะ”

หญิงสาวที่เดินถือถ้วยกาแฟมาเอ่ยถามด้วยสีหน้ายิ้ม ๆ -- หล่อนมีเรือนร่างระหง อายุในราว 25 ปี ผิวขาวแต่คล้ำแดด ใบหน้ามีเค้าผสมผสานระหว่างจีนกับมาเลย์ ด้วยเส้นผมดำสนิทที่ซอยสั้น คิ้วเข้ม เรียวตาเรียวประดับดวงตาสีนิลเป็นประกาย จมูกค่อนข้างใหญ่ เมื่อเทียบกับริมฝีปากที่เล็กและบาง -- กางเกงสามส่วนกระชับลำตัวสีเบจ กับเสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาวปล่อยชายและพับแขนเสื้อขึ้นมาถึงข้อศอก ทับเสื้อกลมสีดำวันบุหรีจาง ๆ ทำให้ดูสบาย ๆ และหมดทะเลแมง ต่างจากชุดสูท-สแล็กส์สีดำที่สวมประจำวัน

“ดีครับ” ชายหนุ่มร่างผอมสูง ้วยไล่เลี่ยกัน หน้าตาออกไปทางลูกครึ่งยูโรเซีย สวมแว่นสายตา ในชุดกางเกงผ้าเนื้อหนาสีเทา กับเสื้อเชิ้ตแขนสั้นสีฟ้าไปปล่อยชาย สวมรองเท้าผ้าใบแบบเดินชายหาดสีขาว ที่นั่งไขว่ห้างมองดูบรรยากาศรอบ ๆ ตัวอยู่ที่โต๊ะไม้กลางห้องกลางของตัวบ้านแบบโบราณหันมาตอบ

“ดีใจที่คุณชอบ” หล่อนวางถ้วยกาแฟลงบนโต๊ะตรงหน้าเขา ลวดลายสีน้ำเงินบนกระเบื้องที่มีแตกลายบางบอกถึงอายุการใช้งานที่เนิ่นนานหลายสิบปีได้เป็นอย่างดี

“ผมรู้สึกเหมือนอยู่ในพิภพภักดิ์” เขาสารภาพ “ทั้งตัวบ้าน เฟอร์นิเจอร์ เครื่องประดับ เครื่องใช้ไม้สอยทุกอย่าง แม้กระทั่งถ้วยกาแฟ”

“อาจจะเป็นเพราะฉันอยู่ที่นี้มาตั้งแต่เกิด” หญิงสาวมองตามสายตาเขา “ก็เลยไม่รู้สึกแปลกประหลาด และจะคิดถึงมันเสียด้วยซ้ำ หากต้องจากไปนาน ๆ”

“เพราะฉะนั้น คุณถึงต้องกลับมาที่มะละกาทุกเดือน” ชายหนุ่มสรุป

“ค่ะ” หล่อนยกถ้วยกาแฟของตนเองขึ้นจิบ “จนมีบางคนที่บริษัทคิดว่าฉันมีแฟนหรือมีลูกอยู่ที่นี้”

“ผมไม่เคยคิดอย่างนั้น” เขาออกตัว “เพียงแต่ไม่เคยมาเที่ยวมะละกา

มาก่อนในชีวิต ทั้ง ๆ ที่อยู่ใกล้กว่ายุโรปหรืออเมริกาตั้งเยอะ”

“มะละกาอาจจะไม่ใช่เมืองท่องเที่ยวซึ่งเป็นที่รู้จักกัน ทั้ง ๆ ที่มะละกามีเรื่องราวที่น่าสนใจมากมาย”

“อาจจะจริงอย่างที่คุณว่า” เขาพยักหน้า “และเรื่องแรกที่ผมสนใจก็คือเรื่องเจ้าชายที่เป็นผู้สร้างเมืองมะละกา”

“คงเป็นเพราะชื่อของคุณกับชื่อของเจ้าชายที่ใกล้เคียงกันใช่ไหมคะ” หล่อนถามยิ้ม ๆ

“ใช่” ชายหนุ่มยอมรับ “ผมยังจำได้ว่า วันแรกที่คุณได้ยินชื่อผม คุณทำตาโตและถามผมที่เล่นที่จริงว่า ผมมาจากมะละกาเหมือนกับคุณหรือเปล่า เมื่อเห็นผมทำหน้างั้น ๆ คุณก็เล่าเรื่องเจ้าชายปรเมศวรให้ผมฟัง เราหัวเราะกัน เมื่อผมบอกว่าชื่อปรเมศวรของผม มาจากชื่อ ‘ปอ’ ของคุณย่า บวกกับชื่อ ‘เมษ’ ของคุณปู่ ที่มีอาชีพทำสวน”

หญิงสาวหัวเราะเสียงใส กังวานเสียงของหล่อนเหมือนจะแทรกซอนเข้าไปในอณูอากาศและสะท้อนกับผนังห้องที่ก่อด้วยอิฐก้อนโตและฉาบปูน รุ่งเก่าที่หนาแน่น

“ฉันไม่คิดมาก่อนว่าคนไทยจะเป็นคนที่มีอารมณืชั้น จนกระทั่งได้พบกับคุณ” หญิงสาวลื้มหัวเราะ “ฉันหมายถึงอารมณืชั้นแบบลึก ๆ นะคะ”

“นั่นอาจจะมาจากดีเอ็นเอสายคุณแม่ผม” ปรเมศวรมองดูถ้วยกาแฟในมือเหมือนจะให้แน่ใจว่ายังอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ “มีคำพูดว่าคนอเมริกันเป็นคนที่ใช้อารมณืชั้นเปลืองที่สุด พวกเขาใช้มันในการทำลายกำแพงน้ำแข็งในวงสนทนา ผู้กมิตร สร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย หรือแม้กระทั่งเหน็บแนมคนที่เขาไม่ชอบหน้าแบบเจ็บ ๆ คัน ๆ”

“จริง ๆ แล้วในครอบครัวฉันไม่ค่อยคุ้นเคยกับอารมณืชั้นเท่าไหร่นัก” หล่อนเงยหน้าขึ้นมองขึ้นไปข้างบนของลานเปิดโล่งรับแสงแดดและอากาศจากภายนอก “ตอนที่ฉันเล็ก ๆ คนในบ้านจะค่อนข้างเคร่งเครียดและเข้มงวด

เด็ก ๆ จะต้องเดินตัวลีบเวลาที่เห็นผู้ใหญ่ และเก็บตัวเงียบเมื่อมีแขกมาที่บ้าน หรือผู้ใหญ่พูดคุยกัน -- มันเป็นเรื่องวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของบาบา-ยอนญา”

“แต่บ้านหลังนี้เหมือนโลกอีกโลกหนึ่ง” ชายหนุ่มเอ่ยอย่างใช้ความคิด “มันเป็นโลกที่มีอารยธรรม วัฒนธรรม ศิลปะ และรูปแบบเฉพาะตัว เป็นการผสมผสานที่นำเอาสิ่งละอันพันละน้อยมารวมไว้ด้วยกัน ไม่ถึงกับเรียกได้ว่าลงตัวทีเดียวนัก แต่ความแตกต่างกลับเป็นเสน่ห์ที่ชวนให้หลงใหล”

“ฉันชอบความคิดของคุณ” หญิงสาวพยักหน้า “แม้ว่าจะไม่เห็นด้วยทั้งหมด และถ้าคุณหายเหนื่อยแล้ว ฉันอยากจะพาคุณชมบ้านให้ทั่ว เผื่อบางทีคุณอาจมีความคิดใหม่ ๆ ที่แตกต่างไปจากเดิม”

“ตกลง” ประเมศร์รับคำ วางถ้วยกาแฟลงบนโต๊ะและลุกขึ้นยืน ก้มศีรษะพลาญมือให้เจ้าของบ้าน “เชิญคุณไฉวี่นำชมได้เลยครับ”

มองจากภายนอก บ้านหลังนั้นมีลักษณะคล้ายตึกแถวแบบซิโน-โปรตุเกสทั่วไป ผันฉาบปูนทาสีขาวโพลด ประตูบานใหญ่ขนาดใหญ่หน้าต่างเฟรนช์วินโดว์ที่สูงกว่าหน้าต่างปกติ เหนือกรอบประตูติดป้ายมงคลเป็นตัวหนังสือจีนสีทองบนพื้นสีดำ และแขวนระฆังเรือท่าด้วยทองเหลืองลูกกลม ๆ หน้าต่างทั้งสองบานประดับด้วยโคมกระดาษ ลานหน้าประตูปูกระเบื้องแบบเก่าที่เหนือกระเบื้องสีกร่อนและลวดลายลึกลับเลื่อนไปตามกาลเวลา เมื่อถอยมายืนบนถนนสายเล็ก ๆ ที่ตัดผ่านหน้าบ้าน มองเลยกันเสาที่ประดับด้วยลายปูนปั้นแบบจีนขึ้นไป จะเห็นชั้นสองของตัวบ้านที่ทอดยาวและเรียงรายด้วยหน้าต่างทรงสูง พร้อมด้วยมุขเล็ก ๆ ติดเหล็กดัดที่ยังเห็นเค้าของความงามในอดีต ด้านบนเป็นซุ้มโค้งแบบบาร์อก ลวดลายยุโรป

“บ้านของบาบา-ยอนญามีแบบใหญ่ ๆ 2 แบบ คือเป็นที่อยู่อาศัยกับร้านค้า” ไฉวี่ชี้ให้ชายหนุ่มดูอาคารฝั่งตรงข้ามที่มีด้านหน้าแคบกว่า และมองเห็นความแตกต่างของแต่ละห้องได้ชัดเจน จากสภาพของสีฉันทน การตกแต่ง

และการบำรุงรักษา “สมัยก่อน ผึ้งนี้เป็นร้านค้าแบบโซ่ช่วย แต่ตอนนั้นหลายแห่งเปิดเป็นร้านขายของที่ระลึก หรือดัดแปลงเป็นห้องพัก ยังดีที่ไม่มีใครมาตั้งร้านกาแฟหรือพาสต์ฟูดอเมริกันสไตล์ ไม่อย่างนั้นมะละกาก็คงจะเป็นมะละกานไปแล้ว”

“สิ่งที่น่ากลัวที่สุดทุกวันนี้ก็คือวัฒนธรรมสำเร็จรูปที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ” ปรเมศร์เห็นด้วย “และกลายเป็นว่าที่ไหนไม่มีแฮมเบอร์เกอร์ ไก่ทอด พิซซ่า กาแฟ ไอศกรีม หรือโดนัท แบรินด์เนม ที่นั่นเป็นดินแดนที่ตกสำรวจ หรืออยู่ในโลกล้านปี ทั้ง ๆ ที่สินค้าพวกนั้นทำลายวัฒนธรรมอาหารท้องถิ่นและวิถีชีวิตของผู้คนทั่วโลก”

“ถ้าอย่างนั้น คุณต้องมามะละกาบ่อย ๆ” หญิงสาวยิ้ม “เพราะที่นั่นยังมีโลกโบราณ ที่วัฒนธรรมสมัยใหม่ยังเยี่ยมกรายเข้ามาได้ไม่มากนัก”

“ผมคงจะมากอีก” เขารับคำ ดวงตาสีน้ำตาลเข้มฉายแววมุ่งมั่น “ถ้าพูดไปคุณอาจจะไม่เชื่อ แต่ผมรู้สึกเหมือนตัวเองมีความผูกพันอะไรบางอย่างกับที่นี่”

“บางทีชาติก่อนคุณอาจจะเป็นเจ้าชายปรเมศร์ก็ได้” หล่อนยิ้ม

“ไม่หรอก” ปรเมศร์สั่นหน้า “ผมไม่เชื่อเรื่องพวกนี้ ผมคิดว่าชีวิตของคนเราเป็นเรื่องธรรมชาติ ไม่มีใครมาลิขิต เรื่องดี-ชั่วก็เกิดจากการกระทำของเราเองในชาตินี้ ไม่ได้มาจากบุญกรรมแต่ชาติก่อน”

“แต่คนไทยส่วนใหญ่ก็ยังเชื่อเรื่องบาป บุญ คุณ โทษ หรือชาติก่อนชาติหน้า” ไอวีแย้ง

“มันคนละเรื่องกัน” ชายหนุ่มขยับแว่นสายตา “บาป บุญ คุณ โทษ ก็เรื่องหนึ่ง ชาติก่อน ชาติหน้า ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง แต่ทั้งสองเรื่องก็เป็นอุปบายให้คนทำความดี ละเว้นจากการทำความชั่ว -- คนที่ไม่สร้างเวรสร้างกรรม จิตใจก็มีความสุขตั้งแต่ชาตินี้แล้ว ไม่ต้องรอให้ถึงตอนตายหรอก”

“นั่นซิคะ” หล่อนคล้อยตาม ก่อนเอ่ยชวน “เราเข้าไปดูข้างในกันต่อดีกว่า”

เมื่อผลึกประตูหน้าเข้ามาข้างใน จะพบกับห้องรับแขกขนาดใหญ่บนพื้นที่ปูด้วย
เซรามิกลายดอกไม้ ที่ตั้งวางโต๊ะหินอ่อนทรงกลมล้อมรอบด้วยม้านั่งกระเบื้อง
แสงสว่างที่ส่องผ่านหน้าต่างและช่องแสงด้านหน้าช่วยให้ห้องไม่มีดทึม ผับ
ทั้งสองด้านวางเรียงเก้าอี้ไม้มะเกลือประดับมุก เหนือขึ้นไปเป็นภาพวาดด้วย
หมึกจีนรูปต้นไม้ ภูเขา และทิวทัศน์

“เราจะรับแขกทั่วไปที่ห้องนี้” หญิงสาวบอก “ส่วนใหญ่ก็จะเป็นคนที่มา
ติดต่อเรื่องการค้า เพราะครอบครัวเราค้าขายใบชาและสินค้าจากเมืองจีนมานาน
รุ่นคุณทวดเคยลงหุ้นกับเพื่อน ๆ เซ้าเหมาเรือลำภาชนสินค้ามาขายในแหลม
มลายูและสุมาตรา

“เวลาที่มีแขกมา พวกผู้หญิงและเด็ก ๆ จะหลบไปอยู่ข้างใน” หล่อนชี้ให้
ดูประตูข้างห้อง “พวกเราจะไม่โผล่หน้าออกมาข้างนอก เมื่อพวกผู้หญิง
เตรียมน้ำชาและขนมเสร็จ ก็จะเคาะประตูเรียกคนรับใช้ผู้ชายที่ดูแลแขกมายก
ถาดออกไป”

“ตอนที่ผมเล็ก ๆ สิ่งที่น่าเบื่อมากก็คือเวลาที่คุณแม่มีแขกมาทานน้ำชา
ที่บ้าน” ปรเมศร์มองตามสายตาหล่อน “ตอนนั้น คุณแม่จะต้องเรียกผมมา
เล่นเปียโนอวดเพื่อน ๆ เสมอ ทั้ง ๆ ที่เป็นเวลาที่ผมควรจะไปขี่จักรยานเล่น
กับเพื่อน ๆ”

“แล้วคุณทำยังไงคะ”

“ผมก็แกล้งเล่นให้เพื่อน ๆ” สีหน้าของชายหนุ่มสลดลง “ตอนแรกผม
นึกว่าคุณแม่จะเลิกให้ผมเล่นเปียโนให้เพื่อนฟังอีก แต่แม่ร้องไห้และถามผมว่า
ทำไมผมถึงทำสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่เป็นความภาคภูมิใจให้ผมไม่ได้ ทำไมผมถึงฉีก
หน้าท่าน -- หลังจากนั้น ผมก็ไม่ได้ขี่จักรยานกับเพื่อน ๆ อีก เพราะตั้งอกตั้งใจ
เรียนเปียโนอย่างจริงจังจนได้แสดงในงานโรงเรียน แต่แม่ก็ไม่เคยขอให้ผมเล่น
เปียโนอีกเลย”

“ตอนเล็ก ๆ นั้นเคยอยากเป็นนักบิลเลด์” ไอ่ฉียืนบนปลายเท้าและชูมือ

ทั้งสองข้างเหนือศีรษะ “แต่ก็ไม่มีใครเห็นด้วยสักคน”

“ในที่สุด...” ชายหนุ่มถามต่อ

“ในที่สุด ฉันก็เป็นนักเรียนที่โรงเรียน” หล่อนให้คำตอบ “ไม่รู้เหมือนกันว่าทำไมชีวิตมันถึงได้ผกผันไปคนละทาง หรือว่าฉันมีปัญหารื่องการสื่อสารกับพระเจ้า”

เขาหัวเราะเฮี้อๆ ขณะเดินตามหญิงสาวเข้าไปข้างใน

“ตรงนี่คือส่วนที่ดีที่สุดของบ้าน” หล่อนพาเขากลับไปยังที่ที่นั่งอยู่เดิม “แต่เดิมจะเป็นสวนกลางบ้าน เพราะฉะนั้นบริเวณนี้จึงเปิดโล่งไม่มีหลังคา เพื่อรองรับแสงแดด สายลม และสายฝน ที่จะมาเยี่ยมเยียนต้นไม้ต่าง ๆ ที่ปลูกไว้อย่างเต็มที่ และก็เป็นที่วิ่งเล่นของพวกเด็ก ๆ -- ชั้นบนเป็นที่พัก”

ชายหนุ่มมองดูบันไดไม้สองด้านที่ทอดขึ้นไปสู่ชั้นสองของตัวตึก ซึ่งมีชานเล่นตลอดเชื่อมห้องต่าง ๆ ที่อยู่สองฝั่งของสวนเข้าด้วยกัน

“ถัดไปเป็นห้องนั่งเล่น...” ไอวีบอก

ปรเมศร์ก้าวผ่านลานสวนไปสู่ห้องใหญ่อีกห้องที่ตกแต่งแบบจีน ตั้งแต่ฉากไม้ที่แกะสลักและลงด้วยสีทอง ตู้ โต๊ะ เก้าอี้ เครื่องกระเบื้อง ที่วิจิตรตระการตา ราวกับอยู่ในจวนขุนนางในยุคราชวงศ์หมิง

“ห้องนี้ผู้ใหญ่จะพบปะพูดคุยกัน หรือรับแขกคนสำคัญ โดยมากก็จะเป็นพวกขุนนางหรือญาติอ่าวโส ติดกันก็จะเป็นห้องรับประทานอาหาร ซึ่งปิดตายมาหลายปีแล้ว เพราะที่ห้องกระจัดกระจายกันไปคนละทางสองทาง ไม่มีใครมานั่งกินข้าวกันเต็มโต๊ะเหมือนสมัยก่อน”

“แล้วตอนนี้ใครเป็นคนดูแลที่นี่ เวลาที่คุณอยู่กรุงเทพฯ” ชายหนุ่มตะลปลายนี้วกับลายสลักหงส์บนฉากไม้

“มีคนใช้เก่าแก่คอยดูแลอยู่” หล่อนบอก “ตอนนี้คงออกไปซื้อของข้างนอก แต่อีกสักครู่คุณก็จะได้พบเขา”

“คนแก่จะดูแลบ้านหลังใหญ่ขนาดนี้ได้ยังไง” ปรเมศร์อดประหลาดใจ

ไม่ได้ พร้อม ๆ กับที่เสียงเขย่าระฆังที่หน้าบ้านดังขึ้น

“อาเหียงกลับมาแล้ว” ไอ่วีเอ่ยกับเขา “เราออกไปดูกันเถอะ”

ทันทีที่บ้านประตูถูกเปิดออก และมองเห็นผู้ที่ยืนรออยู่หน้าประตู ปรเมศร์ ก็ถึงกับอึ้งไปชั่วขณะ...ชายผู้นั้นอายุในราว 60 ปี เรือนร่างเตี้ย หลังค่อม ใบหน้า ยับเหินด้วยรอยแผลเป็นที่น่าจะเกิดจากการถูกไฟลวก จนหน้าตาข้างขวาเลื่อน ลงมาปิดดวงตาข้างนั้น ส่วนดวงตาข้างซ้ายกลับเบิกโพลงเหมือนกับไม่เคยที่จะ ปิดลงเลย ศีรษะเป็นสะเก็ดที่เกิดจากรอยไหม้เกรียมและเหลือเส้นผมเพียงไม่กี่ กระจุก จมูกบวบบี้ ริมฝีปากบิดเบี้ยวไม่อาจปิดฟันที่เขยิบและน้ำลายที่ย้อยลงมา ศีรษะที่ค่อนข้างโตเอียงเอนไปทางซ้าย...

“อาเฉียง” ไหว่ส่งเสียงทักทาย และก้าวไปจะช่วยรับข้าวของที่ชายผู้นั้น หอบหิ้วมา “ให้หนูช่วยนะคะ”

“ไม่เป็นไร” อาเฉียงปฏิเสธ สายตาจ้องเขม็งมาที่ผู้แปลกหน้า

“เพื่อนที่ทำงานที่กรุงเทพฯ” หญิงสาวแนะนำ ในจังหวะที่ปรเมศร์เข้ามา ช่วยถือของให้ และหันมาพูดกับชายหนุ่ม “อาเฉียงพอจะพูดภาษาไทยได้ เพราะ พี่นพของแกมาจากกัณฑ์”

“ผมชื่อปรเมศร์” เขาแนะนำตัวเอง และรู้สึกประหลาดใจที่ตะกร้าหยาบ บรรจุสิ่งของหนึ่งใบสองใบที่อาเฉียงหิ้วมาและส่งให้เขา นั้น จะมีน้ำหนักมากจน

แขนของเขาล้ำ แต่อาเจียงเองกลับไม่ได้มีท่าทีที่แสดงถึงความเหน็ดเหนื่อย
เมื่อยล้าแต่อย่างใด

“ชื่ออะไรมาเยอะเยอะคะ” ไโอวีถามอย่างชวนคุยมากกว่าจะใคร่รู้อย่าง
จริงจัง

“พรั่งนี้ฉันไหว้บรรพบุรุษ” แกบอกหัวนๆ “คุณหนูลืมหือครับ”

“จริงซี” นายสาวนึกได้ “ฉันลืมเสียสนิท”

“ของพวกนี้ชื่อมาไหว้หรือครับ” ประเมศร์ถามขึ้นบ้างเมื่อเกร็งกลุ้มเนื้อที่
แขนเพื่อถือตะกร้าในมือ ในขณะที่ชายเตี้ยค่อมหิ้วตะกร้าอีกใบเหมือนกับหิ้ว
ตะกร้าเปล่า

“ใช่” แกตอบอย่างเสียไม่ได้ “แล้วก็ของใช้ของกินสำหรับคุณหนู”

“ฉันไม่ได้กินจุขนาดนั้นหรอกนะคะ” หญิงสาวที่ปิดประตูบ้านและ
เดินตามมารีบบอกกับเพื่อนชาย “ปกติอาเจียงมักจะไม้ออกจากบ้านไปไหน
นอกจากเวลาที่ฉันจะกลับมา แกถึงจะออกไปซื้อของสักทีหนึ่ง ยิ่งพรั่งนี้จะไหว้
บรรพบุรุษด้วย ก็เลยยิ่งมากเป็นพิเศษ”

“อาเจียงทำอาหารให้คุณด้วยหรือ” เขาถามอย่างอดประหลาดใจไม่ได้

“ที่หนึ่งเลยละ” หล่อนยกนิ้วหัวแม่มือ “โดยเฉพาะอาหารบาบา-ยอนญา”

“เท่าที่จำได้ ผมยังไม่เคยทานอาหารบาบา-ยอนญาเลย” ชายหนุ่มไล่เรียง
ความจำ

“เย็นนี้ และอีกหลาย ๆ มื้อที่มะละกา คุณจะได้ทานแน่” หญิงสาวรับรอง

“แล้วอาเจียงอยู่บ้านนี้คนเดียวหรือครับ” ประเมศร์มองดูชายหลังค่อม
ที่เดินลืมนำหน้า

“คะ” ไโอวียืนยัน “ฉันไม่มีเงินพอจะจ้างคนได้มากมายเหมือนสมัยคุณ
ทวดหรือคุณปู่ -- รุ่นคุณพ่อก็มีคนเพียงไม่กี่คน มาถึงรุ่นนี้ก็ไม่มีใครอยู่ที่นั่นกัน
แล้ว แม้แต่ตัวฉันเองก็ใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ที่กรุงเทพฯ เพราะฉะนั้น บ้านนี้
มีอาเจียงคนเดียวก็พอ”

“ถ้าให้ผมดูแลที่นี่คนเดียว จ้างเดือนละห้าหมื่นบาท ผมยังไม่รับเลย”
เขาเปลี่ยนมือข้างที่ถือตะกร้า

“ฉันก็คงไม่มีปัญญาจ้างคุณเหมือนกันแหละค่ะ” หญิงสาวหัวเราะ พร้อมกับ
กับแรงฝีเท้าขึ้นเมื่ออาเจียงเหลียวมามอง

ห้องพักของปรเมศร์อยู่ชั้นสองของตัวตึก ซึ่งมีเพียงแค่เตียงนอนแบบจีนโบราณ
มีขอบไม้สูง ประกอบด้วยเสาทั้งสี่ด้านและเพดานเตี้ย ที่ทั้งหมดล้วนแกะสลัก
และปิดทองล่องชาดอย่างงดงาม ที่ชายเพดานเตี้ยห้อยม่านลั่นซึ่งปักด้วยไหม
สลับลี้อมเป็นรูปนกตัวเล็ก ๆ กับดอกโบตั๋นโดยรอบ ข้างเตียงตั้งตู้เสื้อผ้าทำ
ด้วยไม้ใบใหญ่ลงสีโอ๊ค บานประตูตู้แกะสลักเช่นกัน อีกมุมหนึ่งเป็นโต๊ะหินอ่อน
สีขาว วางถ้วยและกาน้ำชา กับเก้าอี้ไม้ไม่มีพนัก 2 ตัว ผนักสีม่วงอมชมพูติดตัว
อักษรมงคลของจีนในกรอบทรงสูง 2-3 กรอบ กลิ่นอับชื้นโชยจากพรมผืนใหญ่
ที่ปูเกือบเต็มพื้นห้อง ผ้าม่านสีแดงเนื้อหนาที่ปิดหน้าต่างทั้งสองบานในห้องนั้น
รวมทั้งจากเครื่องนอนที่เก่าเก็บ

“คิดว่าคุณคงจะพอใจห้องพักนะคะ” โอวีเอ๋ยเมื่อเดินไปเปิดม่านที่บ
ให้แสงแดดและความสว่างจากภายนอกสอดผ่านม่านบางเข้ามาในห้อง “ห้องนี้
เคยเป็นห้องหอของอาคนที่สอง แต่แต่งงานได้ไม่นานเขาก็อพยพไปอยู่อังกฤษ
ดังนั้น มันจึงเป็นห้องที่ดีที่สุดของบ้าน”

“ที่จริงผมนอนที่ไหนก็ได้” ชายหนุ่มออกจะอึดอัดกับสภาพและบรรยากาศ
ของห้อง ซึ่งต่างจากห้องนอนในคอนโดกลางกรุงเทพฯ

“ได้ไง” หญิงสาวยกมือขึ้นกอดอก “ขึ้นทำอย่างนั้นก็เสียชื่อเจ้าของบ้าน
หมดซิคะ”

“รับรองได้ว่าผมไม่บอกใครหรอก” ปรเมศร์ยกมือขวาอย่างให้สัญญา

“ยังไงก็ไม่ได้ยุติ” หล่อนหัวเราะ “อ้อ ห้องน้ำอยู่ทางขวามีอะนะ
บ้านสมัยก่อนยังเป็นห้องน้ำรวม มีห้องน้ำปีกละห้อง -- ตอนนี้เชิญคุณพักผ่อน

ตามสบาย อีกสักชั่วโมงเจอกันที่ลานข้างล่าง จะได้ออกไปเดินชมเมืองกัน”

“ขอบคุณ” ชายหนุ่มเดินไปเปิดประตูห้อง “ถ้าผมเพลอกลับไป ช่วยให้อาเจียงเคาะประตูเรียกด้วยแล้วกัน”

“ได้ค่ะ” ไโอวีรับคำ ก่อนก้าวออกไปสู่ภายนอก

ปรเมศร์หันกลับมาทางห้องนอนอีกครั้ง เขารู้สึกเหมือนตัวเองเข้าไปอยู่ในฉากของภาพยนตร์จีนในยุคราชวงศ์หรือกำลังภายในที่มีคุณชายกับสาวงามในคืนวิวาท์ จนอุปาทานเสียงปี่เสียงซอจีนแว่วหวาน

“คืนนี้เราจะต้องนอนบนแท่นบรรทมนี้ด้วยหรือ” เขาถามตัวเองเหมือนจะไม่ค่อยแน่ใจ และมองไปรอบ ๆ ราวจะหาโซฟาสักตัว หรือเตียงธรรมดา ๆ สักเตียง แต่ก็ไม่มี

“ก็ดีเหมือนกัน” ชายหนุ่มจำยอม “มามะละการาวนี้ อย่างน้อยเราก็ได้รู้ว่าคนบาบา-ยอนงู๋เขากินอยู่หลับนอนกันอย่างไร”

แดดยามเย็นไล่แสงไปตามตึกแถวเก่า ๆ ผ่านลำคลองเล็ก ๆ และเหล่าหนังกุ้งที่ยาว ขณะที่รถสามล้อซึ่งใช้คนถีบที่ประดับประดาด้วยดอกไม้พลาสติกสีสดใสที่ด้านหลังและด้านหน้า ซึ่งไโอวีและเพื่อนหนุ่มนั่งเคียงข้างกัน แล่นไปตามพื้นถนนอย่างช้า ๆ เสียงล้อที่บดกับแผ่นหิน เสียงกระดิ่งขอทาง และเสียงเพลงจากเครื่องเสียงที่เน้นความดังมากกว่าคุณภาพระหึมก้อง

“มะละกาเป็นชุมทางของวัฒนธรรม” ไโอวีขยับบมผ้าพันคอซลวตอเร็เฟอร์ราก็โมที่คลุมผมอยู่ “ทั้งโลกตะวันออก อย่างมาเลย์ จีน อินเดีย อาหรับกับโลกตะวันตก อย่างโปรตุเกส ฮอลันดา และอังกฤษ เราจึงไม่เหมือนใครที่ไหนในโลก”

“คุณหมายถึงรถสามล้อที่เรานั่งอยู่นี้ด้วยหรือเปล่า” ปรเมศร์ยกมือเสยผมที่ถูกลมตี

“ก็คงเหมือนกับตุ๊ก ๆ ที่กลายเป็นสัญลักษณ์ของกรุงเทพฯ นั่นแหละค่ะ

ถ้าใครมามะละกาแล้วไม่ได้นั่งสามล้อ ก็เหมือนกับไปกรุงเทพฯ แล้วไม่ได้นั่งตุ๊ก ๆ”

“วัฒนธรรมเกิดขึ้นได้ทั้งจากความตั้งใจและไม่ตั้งใจ” ชายหนุ่มรุ่มรอมร้ยกับอากาศที่แจ่มใส -- ห้องฟ้าสีฟ้าใสมีปูยเมฆบาง ๆ ล่องลอยอยู่ประปราย ดวงอาทิตย์อ่อนแสง และลมพัดพาอายทะเลมาแอบอวล “สัญลักษณ์ก็เช่นเดียวกัน และคนกรุงเทพฯ ก็คงทำใจอยู่พอสมควร กว่าจะยอมรับให้ตุ๊ก ๆ มีบทบาทในฐานะตัวแทนระดับชาติ”

“แต่คนมะละกาทำใจได้ง่ายกว่านั้น” หญิงสาวอมยิ้ม “อาจจะเพราะที่นี่เป็นเมืองเล็ก ๆ และไม่มีอะไรที่จะอวดนักท่องเที่ยวมากมายเหมือนกรุงเทพฯ เราก็เลยยกตำแหน่งนี้ให้สามล้อไปโดยปริยาย”

“จากที่คุณพูดในตอนแรก มะละกาน่าจะมีวัฒนธรรมของชาติต่าง ๆ ที่เคยเข้ามาอยู่พอสมควร” เขาตั้งข้อสังเกต

“อะ” ใอวยอมรับ “แต่อาจจะเพราะมะละกาเป็นเพียงจุดเล็ก ๆ บนปลายแหลมมลายู ที่แต่ละชาติต้องการใช้เป็นสถานีการค้า และเข้ามาเพียงระยะเวลาสั้น ๆ อิทธิพลจากวัฒนธรรมต่าง ๆ จึงมีอยู่อย่างจำกัด อย่างของโปรตุเกสก็หลงเหลือเพียงบ๊อมอาฟอร์โมซา กับหมู่บ้านคนเชื้อสายโปรตุเกส ฮอลันดามีแค่จัตุรัสดัตช์ หรือจัตุรัสแดง ยกเว้นเงินที่อาจจะมากกว่าชาติอื่น เพราะเป็นวัฒนธรรมที่สืบทอดผ่านขนบธรรมเนียมประเพณี เป็นวัฒนธรรมด้านจารีตไม่ใช่วัตถุ”

“ก็คือบาบา-ยอนงู่า” เขาเดา

“อะ” หญิงสาวพยักหน้า “ไม่ว่าจะเรียกว่า เปอรานากัน บาบ่า-ย่าหยา หรือ บาบา-ยอนงู่า ก็คือการผสมผสานด้านวัฒนธรรมของคนจีนกับคนมาเลย์ อินโดนีเซีย หรือคนไทยในท้องถิ่นแถบนี้ ซึ่งส่วนผสมก็อาจจะแตกต่างกันไปบ้าง อย่างบ้านเรือน ภาษา หรือธรรมเนียมบางอย่าง แต่สำหรับฉันขอคิดเข้าข้างตัวเองว่า บาบา-ยอนงู่า มะละกา คือต้นตำรับขนานแท้และดั้งเดิม”

“เรื่องนี้ผมขอไม่ออกความเห็น” ชายหนุ่มพูดยิ้ม ๆ “เพราะฉันพูดไม่ถูกหูกคุณ เย็นนี้อาจจะไม่ได้ทานอาหารบาบา-ยอนญาฝีมืออาเฉียง”

“ฉันไม่ใช่คนใจร้ายขนาดให้คุณอดข้าวหรอกค่ะ” โอวีหัวเราะเบา ๆ ขณะทีรถแล่นมาจอดที่ลานน้ำพุหน้าโบสถ์คริสต์ที่ก่อด้วยอิฐในรูปทรงแบบฮอลันดา และทาด้วยสีแดง

เมื่อสองหนุ่มสาวกลับถึงบ้านหลังดวงอาทิตย์ลับฟ้า อาหารค่ำได้ถูกจัดเตรียมไว้รอทำที่โต๊ะบนลานกลางบ้าน ด้วยบรรยากาศที่ราวกับภัตตาคารชั้นดี ตั้งแต่ผ้าปูโต๊ะ ถ้วย จาน ตะเกียบ จนถึงอาหาร 4-5 อย่างในซามเพลและจานใบใหญ่

“นี่คุณมีแขกคนอื่นอีกหรือเปล่า” ประเมศร์ถามอย่างไม่แน่ใจ

“มีแค่ฉันกับคุณเท่านั้นแหละค่ะ” โอวีบอก “แต่คนบาบา-ยอนญาถือว่าอาหารเป็นเรื่องสำคัญ และทำกันอย่างเต็มที่ ประกอบกับอาหารบางอย่างเช่น เบ็ดตุ่น หรือปลาหนึ่ง ก็ต้องใช้เบ็ดและปลาทั้งตัว จึงดูเยอะไปหน่อย แต่อาเฉียงไม่ได้บังคับให้คุณทานจนหมดหรอกนะคะ แกอยากให้คุณได้ชิมอาหารหลาย ๆ อย่างมากกว่า แต่สำหรับฉันขอแนะนำให้คุณลองทานกุ้งผัดผงกะหรี่กับสับปะรด ซึ่งเป็นอาหารจานโปรดของฉันที่อาเฉียงทำให้ทานตั้งแต่ฉันยังเด็ก ๆ”

“ผมชักจะเห็นด้วยกับคุณเรื่องการผสมผสานวัฒนธรรมของจีนกับมาเลย์ โดยเฉพาะในเรื่องอาหาร” เขามองดูอาหารในจานที่หน้าตา กลิ่น และสีส่น เป็นลูกผสมระหว่างอาหารจีนกับเครื่องปรุงและเครื่องเทศของผู้คนในท้องถิ่น

“อาหารเป็นสิ่งที่ต้องพิสูจน์ด้วยลิ้น ไม่ใช่ด้วยสายตา” หญิงสาวเลื่อนเก้าอี้ตรงหน้า เป็นที่ให้ชายหนุ่มทำตาม พร้อมกับที่อาเฉียงพาร่างเตี้ยค่อมก้าวออกมาจากมุมมืดที่ยืนอยู่นานแล้ว

ประเมศร์ใช้มือตบพุงที่ปูดอยู่บนเตียงเบา ๆ เหมือนจะให้แน่ใจว่านุ่นที่ยัดไว้ไม่ได้แข็งเป็นหิน หรือเลาะจนเสียรูปไปแล้ว ก่อนที่จะก้าวขึ้นไปนอนบนนั้น -- ชายหนุ่ม

ทำใจล่วงหน้าว่าคงต้องกลิ่นจุกกับกลิ่นเก่าเก็บและกลิ่นฝุ่นของปลอกหมอน ผ้าปูเตียง และแพรเปลาะที่หม่นนอน แต่เอาเข้าจริง ๆ แล้ว เครื่องนอนกลับฟุ้ง ด้วยกลิ่นหอมของเครื่องرائน้ำปรุงที่เจือความหอมของดอกไม้ เครื่องเทศบางชนิด ระคนด้วยควันกำยาน และกลิ่นอัศจรรย์จากผืนพรมก็มลายหายไปอย่างประหลาด มีเพียงกลิ่นของแดดอุ่นและอายทะเลที่ชวนให้นึกถึงน้ำทะเลสีครามที่ทอดตัวจรดชายหาดทรายสีขาวอันยาวไกลในฤดูร้อน

“ห้องนี้กลางวันกับกลางคืนคนละเรื่องกันเลยทีเดียว” ชายหนุ่มนึกและเหลือบตามองความมืดนอกรั้วหน้าต่างที่ติดลูกกรงเหล็กแบบโบราณ “กลางวันดูน่ากลัวยังไงไม่รู้ แต่กลางคืนกลับให้ความรู้สึกที่อบอุ่นและสบายใจกว่า”

อาหารมื้อค่ำที่เอร็ดอร่อยสมตามคำพูดของไอวี ทำให้ปรเมศร์รับประทานมากกว่าปกติ และเกิดอาการง่วงกว่าปกติตามไปด้วย ทั้ง ๆ ที่ที่กรุงเทพฯ นี่เป็นเวลาเริ่มต้นแห่งความบันเทิงในยามค่ำคืนอันยาวนานจากวงเหล้าและวงสนทนาในผับ ไปจนถึงเสียงดนตรีและจังหวะเต้นรำในไนต์คลับ...ชายหนุ่มพลิกตัวนอนตะแคง เขาสูดกลิ่นหอมจากปลอกหมอนและผ้าห่มด้วยรอยยิ้มแห่งความสุขพร้อม ๆ กับที่หน้าต่างเริ่มหนักขึ้นจนเลื่อนลงมาปิดดวงตาให้หลับสนิท...

ควันท้าทานและกลิ่นของเครื่องหอมรุนแรงขึ้น เมื่อชายหนุ่มรู้สึกเหมือนก้าวผ่านม่านหมอกที่กั้นอยู่เข้าไปสู่อีกมิติหนึ่ง และสัมผัสกับบรรยากาศที่ต่างไปจากที่เขาเคยพบมาก่อน ไม่ว่าจะเป็นสภาพของสถานที่ เครื่องใช้ ผู้คนจำนวนมากที่มีการแต่งกาย กิริยาท่าทางแปลกตา รวมทั้งเสียงดนตรีและภาษาที่พวกเขาใช้ในการสนทนากัน

“น่าจะเป็นงานเลี้ยงอะไรสักอย่าง” ปรเมศร์บอกกับตัวเอง ขณะที่ยืนมองดูอยู่ห่าง ๆ

“ผู้ชายที่นุ่งกาอินผ้ายกดินทอง ไม่สวมเสื้อแต่สวมสร้อยตัว และมีเครื่องประดับที่ตัวและศีรษะคือเจ้าชาย ส่วนผู้หญิงที่นุ่งผ้ายก มีผ้าแถบรัดอก มีเครื่องประดับตัวและศีรษะแบบอินเดียคือเจ้าหญิง ทั้งคู่อยู่ในงานฉลองการวิวาห์” มีเสียงกระซิบที่ข้างหู น้ำเสียงนั้นชวนเครื่องจันทน์ไม่ทันคิดว่าเสียงของผู้หญิงหรือผู้ชาย แต่เมื่อชายหนุ่มหันมาทางต้นเสียงก็ไม่เห็นผู้ใด

“พวกเขาเป็นใคร” เขาถามด้วยความประหลาดใจ “แล้วเข้ามาอยู่ในห้องนี้ได้ยังไง”

“พวกเขาเป็นชาวเมืองปาเล็มบัง แห่งอาณาจักรศรีวิชัย ส่วนใหญ่มาจาก

หมู่บ้านกะลังอันยาร์ ซึ่งอยู่ทางตอนเหนือของเมืองอันเป็นถิ่นกำเนิดของเจ้าชาย ส่วนเจ้าหญิงเป็นชาวมัชฌปาหิต ทางตอนเหนือของเกาะชวา...”

“แล้วพวกเขาเข้ามาอยู่ในห้องนี้ได้ยังไง” ชายหนุ่มถามซ้ำ

“พวกเขาไม่ได้อยู่ในห้อง” เสียงนั้นให้คำตอบ “แต่พวกเขาอยู่ในจักรวาล -- จักรวาลที่ไม่มีกาล ไม่มีเวลา ไม่มีอดีต และไม่มีอนาคต มีแต่ปัจจุบันที่ดำเนินต่อไปไม่มีวันสิ้นสุด”

“ผมไม่เข้าใจที่คุณพูด” ประมุขมองไปรอบ ๆ แต่ดูเหมือนว่าจะไม่มีใครสักคนในที่นี่รู้สึกว่าจะมีเขาร่วมอยู่ด้วยอีกคน ต่างคนต่างก็ดื่มกิน พูดคุยและสรวลเสเฮฮากันอย่างสนุกสนาน

“เรื่องบางเรื่องไม่จำเป็นที่จะต้องเข้าใจ” มีเสียงหัวเราะเบา ๆ “และเรื่องบางเรื่องก็ไม่จำเป็นต้องมีคำตอบเสมอไป”

ชายหนุ่มนั่งนิ่ง เมื่อภาพที่เห็นค่อย ๆ เลือนหายไป ในสายหมอกที่แผ่กระจายเข้ามาอย่างรวดเร็ว และเพียงชั่วพริบตาเดียว ทั้งสถานที่ ผู้คน เครื่องใช้ เสียงดนตรี และเสียงพูดคุย ก็ปลาสนาการไปสิ้น เหลือเพียงสภาพเดิมของห้องและร่างของประมุขที่นอนหลับสนิทอยู่บนเตียง

ไอรวิ์ที่อยู่เ็นชุดกางเกงสามส่วนสีเหลือง เสื้อเชิ้ตสีชมพูอ่อน และเสื้อกั๊กสีเทา ซึ่งนั่งจิบกาแฟอยู่ที่โต๊ะกลางลานบ้านชั้นล่าง เงยหน้าขึ้นมองดูชายหนุ่มที่ก้าวลงบันไดมาด้วยสีหน้าที่ยิ้มแย้ม

“ขอโทษที่ผมตื่นสาย” เขาเอ่ยขณะที่เลื่อนเก้าอี้ออกนั่ง

“ที่นี่ไม่มีการลงเวลา” หญิงสาวแลดูเอาเฉยๆ ที่เดินถือถาดกาแฟกับขนมปังปิ้งมาให้ชายหนุ่ม “คุณทำอะไรได้ตามสบาย เหมือนอยู่บ้านของคุณเอง”

คนรับใช้หลังค่อมชะงักมือที่กำลังจะวางถาดลง และเอียงคอมองนายสาวด้วยดวงตาข้างซ้ายที่เบิกกว้าง

“คุณแต่งตัวแบบนี้ดูสบาย ๆ และเป็นธรรมชาติดี” เขาชมด้วยน้ำเสียง

เรียบ ๆ

“เหมือนลูกกวาดสมาร์ตตี้ไงคะ” หล่อนบอกเมื่อเขาใช้ช้อนคนกาแฟในถ้วย “เลยยังไม่ได้ถามเลยว่าเมื่อคืนนอนหลับสบายไหม”

“อุตุเลย” ประเมศร์ยกถ้วยกาแฟขึ้น ชยับตัวในท่าสบาย ๆ “นานแล้วที่ผมไม่เคยนอนเต็มอิมแบบนี้ เหมือนกับโยนขยะออกไปจากหัวจนหมดสิ้น แล้วตื่นขึ้นมาพร้อมกับสมองที่มีเนื้อที่กว้างขวาง สามารถบรรจุอะไรใหม่ๆ ได้อีกเยอะ”

“ฉันก็รู้สึกอย่างนั้นเหมือนกันค่ะ เวลาที่ไปพักผ่อนในที่เงียบ ๆ และมีบรรยากาศดี ๆ”

ชายหนุ่มมองดูนกตัวเล็ก ๆ ที่บินลงมาเกาะตามกิ่งไม้ในสวนกลางบ้าน และส่งเสียงจิบ-จิบ ราวจะคุยแข่งกับคนทั้งสอง

“คุณรู้เรื่องเกี่ยวกับปาเล็มบังข้างใหม่” เขาถามขึ้นลอย ๆ

“ทำไมหรือคะ” ไอวีละสายตาจากนก

“ไม่มีอะไร เพียงแต่นึกขึ้นมาได้เท่านั้น” ชายหนุ่มยกมือข้างที่ว่างเคาะขมับตัวเองเบา ๆ อย่างจะทบทวนความทรงจำ

“ปาเล็มบังเป็นเมืองสำคัญบนเกาะสุมาตราของอาณาจักรศรีวิชัยและราชวงศ์ไศเลนทร์ ในพุทธศตวรรษที่ 16”

“ก็ 500-600 ปีมาแล้ว” ประเมศร์คำนวณคร่าว ๆ “แล้วกะลังอันยาร์ล่ะ”

“ฉันไม่ค่อยรู้เรื่องประวัติศาสตร์เท่าไรหรอก ถ้าคุณสนใจอยากรู้อะไรเพิ่มเติมก็ต้องลองคุยกับอาเฉียงดู” หล่อนแนะนำ

“อาเฉียงนะหรือ” เขามีท่าทางนึกไม่ถึง

“ค่ะ” หญิงสาวยืนยัน “ตอนที่ฉันยังเด็ก ๆ อาเฉียงชอบเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ในประวัติศาสตร์สมัยโบราณให้ฟังเสมอ แต่ฉันก็ไม่ค่อยจะจำอะไรได้เท่าไร เพราะมัวคิดแต่เรื่องเล่นเสียดมากกว่า พอโตขึ้นเรียนหนังสือแล้วก็สนใจแต่เรื่องการเรียน เลยจำเรื่องที่อาเฉียงเล่าไม่ค่อยได้เท่าไร”

“ผมไม่คิดว่าอาเฉียงจะสนใจเรื่องประวัติศาสตร์” ชายหนุ่มสารภาพ

“ยังมีอะไรอีกหลายอย่างเกี่ยวกับอาเจียงที่คุณยังไม่ทราบ” ไอ่วีจิบกาแพ “และก็มีอะไรอีกหลายอย่างที่ฉันเองก็ยังไม่ทราบเหมือนกัน แต่เรื่องที่ไม่ทราบนั้น คือเสน่ห์อย่างหนึ่งที่ชวนให้ชุดค้นหาคำตอบ”

“คุณพูดเหมือนอาเจียงเป็นตัวละครในนิยายลึกลับของอากาธา คริสตี้” เขาพูดยิ้ม ๆ

“คนทุกคนเป็นตัวละครที่ลึกลับสำหรับคนอื่นทั้งนั้น” หญิงสาวหัวเราะเบา ๆ “เราไม่เคยรู้จักใครอย่างถ่องแท้หรอกค่ะ ต่อให้คุ้นเคยกับเขาขนาดไหนก็ตาม”

“นอกจากทำให้ผมกลัวคนอื่นแล้ว คุณยังทำให้ผมกลัวตัวของตัวเองด้วย” เขาเย้า

“มีใครเคยพูดว่า ศัตรูที่น่ากลัวที่สุดของมนุษย์ก็คือตัวของมนุษย์คนนั้นเอง” หล่อนย่นหัวคิ้วให้ดูเคร่งเครียดขึ้น “เพราะฉะนั้น คุณจึงต้องระวังตัวเองให้ดี ก่อนที่จะระแวงภัยจากคนอื่น”

“คุณหนู” ชายหลังค่อมเดินกลับมาและแทรกการสนทนา “ได้เวลาให้บรรพบุรุษแล้ว เครื่องไหว้เตรียมไว้พร้อมแล้ว”

“ขบใจมาก” ไอ่วีจิบกาแพรับทราบ ก่อนหันไปทางเพื่อนชาย “ไปให้บรรพบุรุษด้วยกันนะคะ”

“ครับ” เขารับคำอย่างกระตือรือร้น แต่เมื่อเห็นดวงตาข้างเดียวของชายค่อมที่หันขวับมามองเขม็ง ประเมศร์ก็เปลี่ยนเสียง “ผมขอเป็นผู้สังเกตการณ์ดีกว่า อยากจะเห็นภาพการไหว้บรรพบุรุษแบบบาบา-ยอนญาอย่างละเอียดลออ”

“ที่จริงก็ไม่ได้ต่างจากการไหว้ของลูกหลานคนจีนในเมืองไทยเท่าไรหรอกค่ะ” หล่อนว่าพลางลุกขึ้นเดินตามอาเจียงไป

แดดยามสายไร้อังสารถวลมาตามถนนสายเก่าที่แคบ ๆ และเรียงรายด้วยตึกแถวแบบเก่า ซึ่งเป็นร้านค้าและที่พักของบาบา-ยอนญา ราวปลายแปรงที่ปิดไล่ไปตาม

ภาพวาดด้วยสีน้ำที่สวยงาม บางครั้งแดดจะหยุดอยู่ด้านหน้าของตึก เพื่อเห็น
คราบคร่ำและวิวรอยของกาลเวลาซึ่งปรากฏอยู่บนเปลือกปูนที่แตกลอนและเหนือ
อิฐที่หักบิ่น และบางครั้งก็ฉายแสงกับทองเหลืองของมือจับประตู และเยี่ยมกราย
ผ่านช่องลูกกรงเหล็กของหน้าต่างเข้าไปข้างในบ้าน หรือโอบกอดคนชราที่นั่งอยู่
บนเก้าอี้ไม้ไผ่ตัวเล็ก ๆ ริมทางเดินด้วยไอแดดอันอบอุ่น หยอกเอินกับเด็กในเปล
ด้วยเงาไหวของใบไม้ในสายลม

“คุณจะสามารถทำความเข้าใจท้องถิ่นอย่างทั่วถึงได้ก็ด้วยการเดินเท้า”
ไอวีชัยบผ้าคลุมผมผืนเดิม

“ผมเห็นด้วย” ชายหนุ่มมองไปรอบ ๆ “แม้ว่าบางครั้งเท่ากับสายตาจะ
ไม่ค่อยสามัคคีกันนักก็ตาม”

“เป็นยังไงคะ” หญิงสาวง ๆ

“อ้าว ก็ตออยากดูแต่เท้าไม่อยากเดินไงล่ะครับ” ประเมศร์บอก

“นั่นก็แสดงว่าตอนนี้ตากับเท้าของคุณซักจะไม่สามัคคีกันแล้ว” หล่อน
พุดยิ้ม ๆ “แวะพักที่ร้านข้างหน้าก่อนก็ได้ค่ะ จะได้ให้เวลาสายตากับเท้าของคุณ
สร้างความสมานฉันท์กัน”

ชายหนุ่มหัวเราะแทนคำตอบ และเดินเคียงข้างหญิงสาวผ่านสายแดดไป
ยังร้านเล็ก ๆ ที่ชายของที่ระลึกและเครื่องดื่ม

“ดูเหมือนคนแถวนี้จะรู้จักคุณแทบทุกคน”

ประเมศร์ตั้งข้อสังเกต เมื่อหญิงสาวเสร็จสิ้นการทักทายกับชายชราเจ้าของ
ร้านด้วยท่าทางที่สนิทสนม

“คนแถวนี้ล้วนเป็นคนเก่าคนแก่รุ่นปู่รุ่นพ่อของฉัน และส่วนหนึ่งก็น่าจะ
สืบเชื้อสายมาจากบาบา-ยอนญ่ารุ่นแรก ๆ ในมะละกา ถ้าจะเรียกว่าเราเป็นญาติ
กันก็น่าจะได้”

“คงไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ ในการสร้างสังคมของตัวเองขึ้นในดินแดนที่มีความ

แตกต่างกันทางวัฒนธรรม” ชายหนุ่มใช้หลอดดูดน้ำอัดลมจากขวด

“และก็ไม่ใช้เรื่องง่ายเช่นกันในการผสมผสานวัฒนธรรมที่แตกต่างเข้าด้วยกัน จนเกิดเป็นวัฒนธรรมใหม่ขึ้น” หล่อนเสริม

“แต่��ะละกาก็เหมือนมูลนิธิเน็กซ์ทีบดและปั่นวัฒนธรรมหลาย ๆ ชาติให้ออกมาได้อย่างผสมกลมกลืน”

“นั่นก็คืออะไรออกอย่างหนึ่งแล้ว” ไอยู่วางขวดน้ำในมือลงในลังพลาสติกที่วางอยู่ข้างตัว “ถ้าคุณอยากรู้เรื่องประวัติศาสตร์ของ��ะละกา ลองคุยกับลุงหวางดูก็ได้”

“ก็ไม่ถึงขนาดอยากรู้อะไรมากมาย” เขาดูดน้ำอัดลมเพื่อคลายกระหาย “เพียงแต่จิตใจที่อึดใปล้ำมั้งกับกะลั้งอันยาร์ขึ้นมำเท่านั้น”

“คุณไปเอื่อชื่อพวกนี้มาจากไหนคะ” หล่อนอดสงสัยไม่ได้

“ผมก็ไม่ทราบเหมือนกัน” ชายหนุ่มสั่นศีรษะ “รู้แต่ว่าอยู่ ๆ ผมก็เกิดสนใจสองชื่อนี้ขึ้นมา เหมือนมันผุดขึ้นมาเองในสมอง”

“ฉันเล่าเรื่องปล้ำมั้งเท่าที่ฉันรู้ให้คุณฟังจนหมดแล้ว แต่สำหรับอีกชื่อหนึ่งฉันจำไม่ได้จริง ๆ แต่บางที่ลุงหวางอาจจะพอช่วยคุณได้”

ปรเมตร์เบนสายตาไปทางชายชราร่างผอม เส้นผมและเครายาวสีขาว สะอาดตา ที่นั่งอยู่บนเก้าอี้สามขาหน้าร้าน ก่อนพยักหน้าช้า ๆ เหมือนจะตามใจหญิงสาวมากกว่าใครรู้เรื่องราวที่อยู่ในใจอย่างจริงจัง

“เมื่อตอนที่ฉันเล็ก ๆ เคยมีคนเรียกลุงหวางว่าเฒ่าวิเศษ เพราะนอกจากแกจะรอบรู้เรื่องราวต่าง ๆ แล้ว แกก็ดูเหมือนจะไม่เคยเจ็บไข้ได้ป่วย และพวกผู้ใหญ่ที่บ้านเคยเล่าว่าเห็นแกมีรูปร่างหน้าตาแบบนี้มานานมาแล้ว โดยไม่แก่ไปกว่าเดิมเลย”

“เฒ่าวิเศษ” ชายหนุ่มทวนคำเบา ๆ ด้วยท่าทางที่ไม่ได้เชื่อถือกับคำบอกเล่าสักเท่าไร

ปรเมศร์พบว่าเป็นการยากที่ใครสักคนจะคาดคะเนอายุของลูกหวาง จากหน้าตา รูปร่าง หรือกิริยาท่าทาง เพราะแม้ว่าผมและเคราของแกจะขาวโพลน แต่สีหน้ากลับแจ่มใส ดวงตาเป็นประกายเช่นคนหนุ่มสาว เดินเห็นกระฉับกระเฉง พูดจาชัดถ้อยชัดคำ

“ยินดีที่รู้จักคุณ” แกทักทายด้วยภาษาอังกฤษเจือสำเนียงจีน “คุณเป็นเพื่อนกับไอวี่ ก็เหมือนกับเป็นญาติอีกคนหนึ่งของผมเหมือนกัน”

“ขอบคุณครับ” ชายหนุ่มก้มศีรษะรับ

“คุณปรเมศร์เพิ่งมามะละกาเป็นครั้งแรกค่ะ” หญิงสาวกล่าวเสริม “และดูท่าว่าซักจะติดใจมะละกาแล้วล่ะค่ะ”

“มะละกาเป็นเมืองที่ลึกลับ” ลูกหวางเอ่ยด้วยน้ำเสียงเรียบ ๆ พลางรินน้ำชาในกากระเบื้องบนโต๊ะ ลวกถ้วยชาสองใบ “ตอนแรกมักจะไม่ค่อยมีใครอยากมา แต่เมื่อมาแล้วก็ไม่ค่อยอยากจากไปไหน แต่นั่นก็ไม่ใช่ว่าใครที่ไหนจะสามารถอยู่ที่มะละกาได้ทุกคน เพราะมะละกาจะเป็นฝ่ายเลือกว่าจะให้ใครอยู่หรือไป ต่อให้คนคนนั้นต้องการที่จะอยู่ที่นี้สักเพียงไร ถ้าไม่ใช่คนที่มะละกาเลือก เขาก็ไม่มีทางที่จะอยู่ได้”

“จริงหรือคะ” ไโอวีถามด้วยความแปลกใจ

“เรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องที่ผมพูดเอง” ชายชรารินน้ำชาลงถ้วย “แต่เป็นเรื่องที่พูดกันมานานมานานแล้ว แต่ที่ผ่านมานั้นก็เป็นเช่นนั้น”

“แล้วมะละกาจะเลือกให้ผมอยู่ด้วยไหมครับ” ชายหนุ่มถามที่เล่นที่จริง

“เลือกซิ” ลุงหวางเลื่อนถ้วยน้ำชาไปหนึ่งมาให้เขา “คุณเป็นคนที่มีมะละกาเลือกแล้ว”

ปรเมศร์รู้สึกเย็นวาบที่แผ่นหลัง จนมือที่ยื่นไปรับถ้วยสั่น แต่เขากลับไม่รู้รู้สึกถึงความร้อนของน้ำชาที่กระฉอกออกมาโดนมือ

“ดีจังเลย” ไโอวีหัวเราะกับคำพูดของผู้สูงวัย “งั้นคุณก็คงได้มามะละกาบ่อยๆ”

“หรืออาจจะอยู่ที่นั่นตลอดไปก็ได้” ลุงหวางยกมือขึ้นลูบเคราซ่าๆ และมองผ่านหน้าร้านออกไปยังถนนเบื้องนอกที่ทอดตัวอยู่ในแสงแดดและสายลม...

“คุณคิดยังไงกับเรื่องที่คุณหวางเล่า” หญิงสาวถามขณะที่เดินกลับมาตามทางเดิม เมืองเล็ก ๆ ในวันหยุดค่อนข้างเงียบ มีแต่นักท่องเที่ยวชาวเอเชียกลุ่มย่อย ๆ ที่เดินชมโน่นชมนี้ และตั้งหน้าตั้งตาถ่ายรูปกันอย่างเป็นลำเป็นสัน

“เรื่องไหนล่ะ” ชายหนุ่มดูเหมือนจะไม่ได้สนใจเท่าไร

“ก็เรื่องประวัติของเจ้าชายปรเมศวร และการสร้างเมืองมะละกาไงคะ” ไโอวีหันมามองเขา

“เรื่องของคุณหวางก็น่าสนใจดี แต่ก็ไม่ค่อยไปด้วยเรื่องมหัศจรรย์พันลึกเหมือนตำนานโบราณ”

“ฉันคิดว่าลุงหวางก็คงจะจำต่อๆ มาอีกที” หล่อนให้ความเห็น “และตำนานเก่าๆ จะมีอายุยืนยาวอยู่ได้ก็ด้วยความมหัศจรรย์ต่าง ๆ ที่สร้างความน่าเลื่อมใสหรือความสับสนาน ทำให้คนรุ่นหลังๆ จดจำแล้วนำมาเล่าต่อ แต่แน่นอนว่าในระหว่างระยะเวลาเป็นร้อยๆ ปี ย่อมต้องมีการแต่งเติมเสริมต่อ

จนบางครั้งก็เหมือนกับปูนที่นำมาพอกแก้ววัตถุที่มีค่าจนหนาเตอะ และมองไม่เห็นเนื้อเดิม”

“ก็คงจะเป็นอย่างที่คุณพูด” ชายหนุ่มยิ้มรับ “แต่ผมชอบเรื่องที่เป็นข้อมูลหรือข้อเท็จจริงมากกว่าตำนานปรัมปรา”

“ฉันกลับคิดคนละอย่างกับคุณ” หญิงสาวหยุดยืนที่หน้าศาลเจ้าจีนที่กำลังแวงและประตูใหญ่บ่งบอกถึงกาลเวลาอันเนิ่นนานที่ผ่านมา “ข้อมูลเราอาจจะหาอ่านจากตำราได้มากมาย แต่เกร็ดเล็กเกร็ดน้อยเหล่านี้ต่างหากซึ่งเป็นของหายาก เพราะอาจจะถูกนักประวัติศาสตร์ตะวันตกหรือคนรุ่นใหม่หมดตัดทิ้งเนื่องจากเห็นว่าเป็นเรื่องไร้สาระ ขาดพยานหลักฐาน ทั้ง ๆ ที่มันอาจจะมีความเป็นจริงอยู่ด้วยก็ได้”

“เมื่อเป็นเอกสารทางวิชาการหรือตำราแล้ว ความน่าเชื่อถือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญในลำดับต้น ๆ” เขาแย้งอยู่ในที่

“แต่เรื่องบางเรื่องที่ชาวบ้านเชื่อมาเป็นร้อย ๆ ปี ก็น่าจะต้องมีความสำคัญเหมือนกัน” หล่อนยื่นมือไปแตะประตูสีแดงที่เหมือนจะกั้นระหว่างเรื่องราวในอดีตกับปัจจุบัน

“คุณเชื่อที่ลุงหวางพูดไหม” ชายหนุ่มย้อนถาม

“เรื่องอะไรคะ”

“ก็เรื่องที่ว่ามะละกาเป็นผู้เลือกจะให้ใครอยู่ที่นี้”

“ฉันค่อนข้างจะเชื่อเรื่องนั้นะคะ” ไอวีบอกเขา ๆ “เพราะในครอบครัวของฉันเอง ก็มีบางคนที่อยากจะอยู่ที่มะละกาแต่ก็มีเหตุให้ไม่ได้อยู่ ขณะที่บางคนไม่นึกว่าจะอยู่แต่ก็ต้องอยู่”

“ที่ไหนก็เป็นแบบนี้ทั้งนั้น” เขาไม่ปลงใจเชื่อ

“แต่ไม่ใช่ที่มะละกา” หญิงสาวสบตาเขา ดวงตาของหล่อนหม่นลง “และไม่ใช้ในครอบครัวฉันอย่างแน่นอน”

“ในจดหมายเหตุของจีนสมัยราชวงศ์สุยและราชวงศ์ถัง ได้กล่าวถึงบ้านเมืองต่าง ๆ ที่อยู่ในคาบสมุทรมลายูสมัยโบราณ ที่สำคัญคือเอกสารของหลวงจีนอี้จิง ซึ่งเคยมาพำนักที่ดินแดนโพซิช ซึ่งน่าจะหมายถึงศรีโพธิ อันเป็นชื่อเดิมของศรีวิชัย เป็นเวลาหลายเดือนก่อนเดินทางไปศึกษาพระพุทธรูปที่อินเดีย หลวงจีนอี้จิงเล่าว่าผู้คนในดินแดนแห่งนี้นับถือศาสนาพุทธอย่างเคร่งครัด อาณาจักรศรีวิชัยมีอาณาเขตครอบคลุมตั้งแต่เกาะชวา เกาะสุมาตรา ปลายแหลมมลายู ช่องแคบมะละกา ช่องแคบซุนดา และหมู่เกาะต่าง ๆ ซึ่งบางตำรากล่าวว่า มีศูนย์กลางอยู่ที่ภาคกลางของเกาะชวา แต่บางตำราก็กล่าวว่ามีศูนย์กลางที่สุมาตรา หรือภาคใต้ของสยาม อย่างไรก็ตาม ศรีวิชัยเป็นสถานีของการค้าทางทะเล มีพ่อค้าจากจีน อินเดีย อาหรับ และดินแดนใกล้เคียง เดินทางเข้ามาค้าขายมากมาย สินค้าสำคัญก็คือพวกเครื่องเทศต่าง ๆ เครื่องหอม ของป่า และสมุนไพรร

“บางตำราบอกว่าราชวงศ์ที่ปกครองดินแดนแห่งนี้คือราชวงศ์ไศเลนทร์ ซึ่งว่ากันว่าสืบเชื้อสายมาจากเจ้าชายสุมิตร พระราชนัดดาของพระเจ้าอโศกมหาราช ซึ่งมีมารดาเป็นศากยวงศ์ ซึ่งเป็นสกุลวงศ์เดียวกับพระพุทธเจ้า และเดินทางเข้ามายังสุวรรณภูมิพร้อมกับพระภิกษุที่พระเจ้าอโศกมหาราชส่งมาเพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนา เจ้าชายสุมิตรได้อภิเษกสมรสกับเจ้าหญิงแห่งสุวรรณปุระ แล้วตั้งวงศ์ไศเลนทร์ซึ่งหมายถึงผู้เป็นใหญ่เหนือขุนเขา เนื่องจากในสมัยหนึ่งศากยวงศ์ถูกกษัตริย์แคว้นโกศลกวาดล้างจนเกือบจะสิ้นวงศ์ ส่วนหนึ่งต้องหลบหนีไปอยู่บนภูเขาหิมालัย หลังจากสมัยของเจ้าชายสุมิตรแล้ว นครสุวรรณปุระถูกข้าศึกโจมตี เชื้อสายของเจ้าชายสุมิตรได้เดินทางลี้ภัยมายังชวาและพื้นฟูราชวงศ์ไศเลนทร์ขึ้นใหม่ แต่บางตำราก็บอกว่าราชวงศ์ศรีวิชัยแต่แรกเป็นคนละวงศ์กับไศเลนทร์ โดยราชวงศ์ศรีวิชัยปกครองสุมาตรา ส่วนราชวงศ์ไศเลนทร์ปกครองชวา ต่อมามีการแต่งงานกันไ้ในระหว่างราชวงศ์ทั้งสอง ทำให้ภายหลังกษัตริย์ในราชวงศ์ไศเลนทร์กลายเป็นกษัตริย์ของอาณาจักรศรีวิชัยด้วย”

ปรเมศร์นี้ก็ถึงคำบอกเล่าของลู่หวาง เมื่อนอนพักเอาแรงในตอนบ่าย

ขณะที่ไอวีออกไปเยี่ยมญาติกับอาเจียง

“ศรีวิชัยเป็นอาณาจักรที่ศรัทธาในพุทธศาสนาอย่างจริงจัง พุทธสถาน บูโรพุทโธบนเกาะชวาก็สร้างขึ้นในสมัยนี้ นอกจากนั้นยังอาราธนาพระสงฆ์ที่มีความรู้จากดินแดนต่างๆ มาอบรมสั่งสอนประชาชน กษัตริย์ศรีวิชัยยังได้บริจาคราชทรัพย์จำนวนมากเพื่อสร้างศาสนสถานในเมืองนาลันทาในอินเดีย...”

“เรื่องเจ้าชายปรเมศวรล่ะครับ” ชายหนุ่มเข้าสู่ประเด็นที่ต้องการ

“คุณคงทราบมาบ้างแล้วว่าปรเมศวรเป็นผู้สร้างเมืองมะละกา” ชายชราถามด้วยน้ำเสียงราบเรียบ สายลมที่พัดผ่านทำให้เขรซาวยาวพลิวไหว รวระลอกรี่ของผิวน้ำ

“ครับ” ชายหนุ่มรับคำ “แต่ก็เพียงนิดหน่อยเท่านั้น”

“ปรเมศวรเป็นคนที่มีเรื่องราวที่น่าสนใจอย่างมาก” แกหัวเราะเบาๆ “บางทีนั่นอาจจะเพราะฉันเป็นคนมะละกาก็ได้”

“ไม่แน่หรอกค่ะ” ไอวีพูดยิ้มๆ “คนที่ไม่ใช่คนมะละกาบางคนก็ยังมีใจเหมือนกัน”

“ถ้าเช่นนั้น คนคนนั้นต้องเป็นคนที่มะละกาเลือกแล้ว” ลุงหวางเบนสายตามาทางชายหนุ่ม ดวงตาคู่นั้นเปล่งประกายประหลาด จนปรเมศร์ต้องเป็นฝ่ายหลบตาแก

แทบจะทันทีที่ชายหนุ่มเคลิ้มหลับด้วยความอ่อนเพลียจากการเดินชมเมือง และความอับอ้าวของอากาศยามบ่ายในห้องที่มีลมผ่านเข้ามาทางหน้าต่างซึ่งเปิดกว้างเพียง 2 บาน กับพัดลมตั้งโต๊ะรุ่นเก่าที่ส่งเสียงหึ่งๆ เวลาที่ส่ายไปมาซ้าๆ เหมือนจะโอดครวญถึงหน้าที่อันน่าเบื่อหน่าย -- เสียงดนตรีแปลกหูก็แว่วมาจากที่ไกลๆ เป็นดนตรีที่ประกอบด้วยกลอง และเครื่องตีที่ทำด้วยโลหะและไม้ แซมด้วยเครื่องเป่าที่มีเสียงเล็กแหลม

ปรเมศร์พยายามชินดวงตาไว้ แต่ความมวงที่ทวีความรุนแรงขึ้นก็ทำให้

เขาไม่สามารถที่จะลืมตาขึ้นและปล่อยจิตให้ดิ่งลงสู่ภวังค์

.....

“นั่นจะออกไปไหนอีกล่ะ” เสียงถามที่ดังขึ้นทำให้เด็กชายหน้าตาเป็นลูกครึ่งยูโรเซียวัย 10 ขวบ สวมกางเกงยีนและเสื้อเชิ้ตแขนสั้นลายสกอตสีน้ำเงิน สลับดำที่กำลังจะก้าวออกนอกบ้านช่วงกึ่งผีทำ และเหลียวกลับมามอง

“ซีจักรยานกับเพื่อนอะ” เด็กชายให้คำตอบ สีหน้าแสดงความรู้สึกผิดหวังที่ถูกขัดจังหวะ

“ซีจักรยานกันทุกวันเลยหรือ” เจ้าของคำถามโผล่มาจากห้องครัวทางขวามือ เธอเป็นผู้หญิงผริ่ง ร่ามคออ่อนข้างเล็ก ผมสีทอง ในชุดกระโปรงติดกันสีแดง ผูกผ้ากันเปื้อนสีขาว ในมือข้างหนึ่งถือไม้กวาดแป้งซึ่งคงจะกวาดค้างอยู่

“อะ แม่” เด็กชายถอนใจอย่างหมดสิ้นความกระตือรือร้น

“เดี๋ยวครูก็จะมาแล้ว จะออกไปไหนทำไม” ผู้เป็นมารดาดู กลิ่นขนมอบโชนออกมาจากในครัว

“ผมไม่อยากเรียนเปียโน” บุตรชายอุทธรณ์ “ผมไม่อยากเล่นเปียโนให้เพื่อนแม่ฟัง พวกเขาเองก็ไม่ได้อยากฟังเปียโนที่ผมเล่นเหมือนกัน”

“ลูกไม่มีสิทธิ์ที่จะมาต่อรองอะไรกับแม่” น้ำเสียงของมารดาเข้มขึ้น “และทุกสิ่งที่คุณแม่ทำก็เพื่อลูกทั้งนั้น ถ้าแม่ไม่คอยมาจ้ำจี้จ้ำไช แล้วใครที่โทษเขาจะมาให้ลูก”

“ผมไม่อยากเรียนเปียโน” เด็กชายย้ำ มือเกร็ง ริมฝีปากเม้มแน่น ดวงตาก้าว อันเป็นลักษณะของอาการดื้อแพ่งไม่ยอมทำตามคำสั่ง

“แน่ะ ครุมาแล้ว” ผู้เป็นแม่มองข้ามไหล่ลูกชายไปที่ประตูรั้วเตี้ย ๆ -- ลูกชายมองตามสายตาแม่ และสิ่งที่เห็นก็คือร่างลั่นทัดของผู้ชายชาวเอเชียที่ผิวดำ ผมดำ ไร้หนวดเรียว ท่วงทีแข็งแกร่ง อายุประมาณ 40 ปี ท่าทางเคร่งขรึม สวมกางเกงขายาวสีน้ำเงิน เสื้อแขนกระบอกสีเดียวกัน และถุงผ้าสีเทายาวแค่อันหัวเข้าทับกางเกงอีกชั้นหนึ่ง ที่เดินตรงมาสู่ตัวบ้าน

“ไม่ใช่มีสซิสโจนส์นี่ฮะ” เขาหันมาทางแม่ด้วยความประหลาดใจ
“จ๊ะ” มารดาพยักหน้า “ครูวาดังเขาจะมาสอนลูกแทน”
“แต่เขาเล่นเปียโนเป็นหรือฮะ” เด็กชายถามอย่างไม่แน่ใจ
“เขาคงเล่นไม่เป็นหรอก” แม่สิ้นศรัทธา “แต่แม่ไม่ได้ให้ครูวาดังมาสอน
เปียโนลูก”
“ถ้าจ้ะแม่จะให้เขาสอนอะไรผมฮะ” เขาฉงน
มารดายิ้ม ขณะวางมือลงบนบ่าลูกชายเพื่อให้หันหน้าไปทางครูคนใหม่
“แม่ให้เขามาสอนลูกเรื่องการแทงกริชต่างหาก”